

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 15 april 2020

Datum GS-besluit : 12 mei 2020

Vragen nr. 47

Vragen van de heer **D.J. van den Berg**, de heer drs. **R.J. Dekker**, de heer **E.W.J. Jensen** en de heer **G.H.J. Kohler** (Forum voor Democratie) over Het 'Vergunnen biomassacentrale in Diemen'

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 15 april 2020 door de leden van Provinciale Staten, de heer **D.J. van den Berg**, de heer drs. **R.J. Dekker**, de heer **E.W.J. Jensen** en de heer **G.H.J. Kohler** (Forum voor Democratie), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Op 8 april 2020 namen wij via Het Parool kennis van het feit dat de provincie Noord-Holland een natuurvergunning heeft afgegeven voor een biomassacentrale in Diemen.

De FVD fractie heeft zich in de Provinciale Staten van Noord-Holland herhaaldelijk kritisch uitgelaten over het verstoken van biomassa. Op 11 november 2019 dienden wij daarom ook een motie in om de biomassa in Noord-Holland een halt toe te roepen.

Deze motie werd toen ontraden. Onder andere vanwege het feit dat het coalitieakkoord nieuwe grootschalige biomassacentrales zou uitsluiten. Nu in april 2020 wordt er dan toch een vergunning afgegeven voor een biomassacentrale in Diemen.

Gezien het vorenstaande stellen bovengenoemde, namens de fractie van FVD NH, de volgende schriftelijke vragen:

INLEIDING ANTWOORDEN

Vattenfall heeft medio 2018 vergunningen aangevraagd bij gedeputeerde staten van Noord-Holland voor de bouw en ingebruikname van een biomassacentrale in Diemen. Hiervoor is zowel een Omgevingsvergunning op grond van de Wet milieubeheer nodig als een natuurvergunning op grond van de Wet natuurbescherming. Daarnaast moest de gemeente

Diemen een Verklaring van geen bedenkingen afgeven op grond van de Wet op de ruimtelijke ordening.

De provinciale Omgevingsvergunning ziet toe op de emissies die uit de schoorsteen komen, de natuurvergunning op de depositie op natuurgebieden.

De Omgevingsvergunning moet verstrekt worden wanneer een installatie technisch aan de wettelijke vereisten voldoet. Aan de natuurvergunning ligt altijd de afweging ten grondslag of de omringende natuur de depositie kan dragen. Reeds vergunde rechten kunnen echter niet zo maar worden ingenomen en vormen daarom in beginsel het uitgangspunt voor nieuwe vergunningverlening. De provinciale Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland gaat mede op advies van de Landsadvocaat – uit van in het verleden vergunde rechten en niet van de feitelijke uitstoot van een onderneming.

De ontwerp-Omgevingsvergunning en de ontwerp-natuurvergunning hebben beide begin 2019 ter inzage gelegen. De provinciale Omgevingsvergunning is vervolgens zomer 2019 verleend, de natuurvergunning in maart 2020.

De natuurvergunning heeft vertraging opgelopen omdat vergunningverlening voor stikstofbesluiten als gevolg van de uitspraak van de Raad van State inzake het Programma Aanpak Stikstof (PAS) op 29 mei 2019 vanaf dat moment tot medio december 2019 heeft stilgelegen. Bovendien heeft Vattenfall de aanvraag in de tussentijd aangepast en aangevuld mede naar aanleiding van de ingediende zienswijzen. Daardoor is pas recent de definitieve natuurvergunning verleend.

Van belang voor een goed begrip van deze zaak is dat 90% van de vergunde stikstofruimte bestemd is voor de twee gascentrales (DW33 en DW34) op het terrein van Vattenfall in Diemen. Deze gascentrales produceren elektriciteit voor het landelijke net en moeten kunnen bijspringen wanneer er landelijk een stroomtekort is. De natuurvergunning moet hiervoor ruimte bieden, net zoals de vorige natuurvergunning dat deed.

In juni 2019 hebben de provincie, de betrokken gemeenten en Vattenfall een aanvullend covenant gesloten over deze biomassacentrale met op verschillende punten verdergaande afspraken dan wettelijk mogelijk was. De aanleiding voor dit covenant was, dat we de zorgen deelden die breed leefden omtrent grootschalige biomassacentrales, zorgen waaraan ook het coalitieakkoord refereert, maar ook moesten constateren dat er – gelet op het bovenstaande – geen grond was de benodigde vergunningen niet te verstrekken.

Het aanvullende covenant bevat onder andere afspraken over de duurzaamheid van de biomassa en het vervoer van de haven naar de locatie in Diemen, de tijdelijkheid van het volcontinu gebruik van biomassa en het gezamenlijk ontwikkelen van alternatieve duurzame warmtebronnen.

Omdat de vergunningen al ter inzage hadden gelegen ten tijde van de coalitieonderhandelingen, hebben de onderhandelende partijen destijds afgesproken dat de passage in het coalitieakkoord geen betrekking kon hebben op de biomassacentrale in Diemen. Die was daarvoor toen al in een te ver gevorderd stadium. Dit is gemeld bij de presentatie van het coalitieakkoord en dit hebben we later desgevraagd ook schriftelijk aan de gemeente Diemen laten weten toen zij hun Verklaring van geen bedenkingen moesten verstrekken.

Landelijk speelt nu dat er nieuw biomassabeleid in ontwikkeling is. Het Rijk komt met een nieuw duurzaamheidskader voor biomassa. Het is echter niet zo dat vooruitlopend daarop al van bovenstaande wettelijke kaders kan worden afgeweken. Pas wanneer dat nieuwe beleid in nieuwe wettelijke kaders is vertaald, door het Rijk of door onszelf als provincie indien nodig, kunnen wij eventueel anders handelen.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Hoe is de Provincie Noord-Holland tot het besluit gekomen om de biomassacentrale in Diemen te vergunnen?

Antwoord 1:

Medio 2018 is een Omgevingsvergunning milieu en een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming aangevraagd voor de biomassacentrale Diemen van Vattenfall. Vorig jaar zomer is de Omgevingsvergunning op grond van de Wet milieubeheer verstrekt. We zijn toen ook een convenant overeengekomen (met Vattenfall en de betrokken gemeenten) waarin aanvullende afspraken zijn gemaakt. Deze afspraken hebben onder andere betrekking op de duurzaamheid van de gebruikte biomassa, het vervoer ervan van de haven naar de locatie in Diemen, de tijdelijkheid van het volcontinu gebruik van biomassa en het tijdig realiseren van alternatieve duurzame warmtebronnen. Hierover zijn uw Staten in juni 2019 (Beantwoording Statenvragen 35-2019) en april 2020 (1397418/1397566) geïnformeerd. Begin 2019 is een ontwerpvergunning natuur afgegeven en heeft inspraak plaatsgevonden.

De vergunningverlening op grond van de Wet natuurbescherming heeft lange tijd heeft stil gelegen vanwege de uitspraak van de Raad van State inzake het Programma Aanpak Stikstof (PAS) op 29 mei 2019. Daarnaast heeft Vattenfall de aanvraag aangepast en aangevuld mede naar aanleiding van de ingediende zienswijzen. Daardoor is pas recent de definitieve natuurvergunning voor Diemen verleend. De vergunning voldoet aan de provinciale Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland.

Vraag 2:

Hoe is het mogelijk dat er in het coalitieakkoord staat dat GS haar invloed zal aanwenden om de uitbreiding van bestaande of bouw van nieuwe grootschalige biomassacentrales tegen te gaan, en er in april 2020 toch een biomassacentrale wordt vergund?

Antwoord 2:

De passage in het coalitieakkoord heeft betrekking op nieuwe grootschalige biomassacentrales en uitbreiding van bestaande. De biomassacentrale in Diemen was, toen het coalitieakkoord werd opgesteld, al in vergevorderd stadium. De vergunningen voor de biomassacentrale hadden al ter inzage gelegen. Daarom is toen besloten dat deze biomassacentrale doorgang moest kunnen hebben wanneer aan alle wettelijke eisen werd voldaan.

Vraag 3:

Hoe is het mogelijk dat GS tijdens de PS vergadering had toegezegd dat nieuwe biomassacentrales in Noord-Holland uitgesloten zouden zijn en er in april 2020 toch een biomassacentrale wordt vergund?

Antwoord 3:

GS hebben tijdens de PS-vergadering van 11 november 2019 aangegeven dat biomassacentrales geen onderdeel uitmaken van de RES'en, dat het coalitieakkoord heldere uitspraken doet over grootschalige biomassacentrales en dat het overige gebruik van biomassa een integrale afweging vergt. Zie ook de antwoorden op de vragen 1 en 2.

Vraag 4:

Wat verstaat GS onder grootschalige biomassacentrales?

Antwoord 4:

Dit is nog niet gedefinieerd. Het zou kunnen gaan om alle biomassacentrales groter dan 50 MW omdat dit de centrales zijn die én grootschalig zijn én onder provinciaal bevoegd gezag vallen voor wat betreft de Omgevingsvergunning in het kader van de Wet milieubeheer. De kleinere biomassacentrales van 15 tot 50 MW vallen wat dit betreft onder de bevoegdheid van de gemeenten, tenzij ze zich op het terrein van een provinciale inrichting¹ bevinden.² De grens kan uiteraard ook worden gelegd bij centrales van de orde grootte van die in Diemen (120 MW) omdat die sowieso onder het bevoegd gezag van de provincie vallen en omdat deze biomassacentrale de aanleiding was voor de passage in het coalitieakkoord. Voor alle biomassacentrales – groot en klein – is meestal een vergunning nodig in het kader van de Wet Natuurbescherming vanwege stikstofeffecten. Wij zijn altijd bevoegd gezag voor de besluiten op grond van de Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming maakt geen onderscheid tussen klein- en grootschalig en is in dit verband niet onderscheidend.

Vraag 5:

Is of wordt de biomassacentrale in Diemen opgenomen in de RES?

Antwoord 5:

Voor de RES'en is een register opgesteld van de bestaande warmtebronnen. Dit is één van de bouwstenen voor de Regionale Warmte Structuur die onderdeel gaat uitmaken van de RES'en. De biomassacentrale in Diemen is niet opgenomen in het warmtebronnenregister omdat deze nog niet is gerealiseerd. Hij maakt dus geen deel uit van de RES NHZ.

¹ Onder provinciale inrichting wordt verstaan een inrichting waarvoor gedeputeerde staten bevoegd gezag voor vergunningverlening zijn op grond van de Wet milieubeheer en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

² Voor biomassacentrales kleiner dan 15 MW geldt tot dusver alleen een meldingsplicht. Die hebben nu geen Omgevingsvergunning nodig, maar meestal wel een vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming. Het Rijk is voornemens deze grens te verlagen.

Vraag 6:

Welk pad moeten wij als FVD in de Provinciale Staten bewandelen om de bouw van biomassacentrales of het ombouwen van centrales naar biomassacentrales tegen te gaan?

Antwoord 6:

U kunt uw invloed aanwenden via de gebruikelijke wegen, zoals het stellen van vragen, het indienen van moties of het indienen van een initiatiefvoorstel. Wij wijzen er wel op – zoals ook is gebeurd in de technische briefing van 21 november vorig jaar – dat een verbod op grootschalige biomassacentrales ruimtelijk gezien zeer lastig te onderbouwen is. Het staat immers niet vast dat deze centrales per definitie dusdanig negatieve ruimtelijke effecten op de omgeving hebben dat dit een verbod rechtvaardigt. De Wet op de ruimtelijke ordening biedt dus geen grond voor het verbieden van biomassacentrales. De Omgevingswet, die nog in werking moet treden, biedt naar verwachting meer mogelijkheden, omdat die de leefomgevingskwaliteit centraal stelt. Wij onderzoeken de mogelijkheden hiervan.

Dit betekent ook dat wij de omgevingsvergunning milieu moeten verstrekken wanneer de installaties voldoen aan de eisen van de Wet milieubeheer. Omdat de aanvraag voldoet aan de eisen van de Wet natuurbescherming en ook aan alle voorwaarden uit de provinciale Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland hebben wij geen grond om de aangevraagde natuurvergunning voor de inrichting van Vattenfall in Diemen te weigeren.

Vraag 7:

Is GS van mening dat biomassa een duurzame en CO2 neutrale energiebron is? Graag een beargumenteerd antwoord.

Antwoord 7:

Wij werken dit uit nadat het Rijk met haar duurzaamheidskader is gekomen. Vooralsnog gaan wij uit van de huidige kaders die stellen dat biomassa een duurzame en CO2-neutrale energiebron kan zijn. Houtige biomassa die voor energiedoeleinden wordt gebruikt, moet dan wel afkomstig zijn uit duurzaam beheerde bossen (uit oogpunt van biodiversiteit, bodemkwaliteit en de CO2-balans). Aanvullend daarop vinden wij dat, het volcontinu gebruik van houtige biomassa in grootschalige biomassacentrales tijdelijk moet zijn, omdat houtige biomassa op langere termijn nodig is voor hoogwaardigere toepassingen. Wij zien het gebruik van houtige biomassa in biomassacentrales vooralsnog dus als een transitieoplossing. Een tussenstap die tijdelijk nodig is totdat we over alternatieve duurzame warmtebronnen beschikken. Duurzame alternatieven zijn geothermie, aquathermie of duurzame restwarmte. In het convenant hebben we daarom afgesproken dat het volcontinu gebruik tijdelijk moet zijn en dat we er samen aan werken om deze alternatieven tot ontwikkeling te brengen. Na het verschijnen van het duurzaamheidskader van het Rijk bezien we samen met u of deze opvatting van houtige biomassa als tijdelijke transitiebrandstof houdbaar is.

Vraag 8:

Levert de provinciale deelneming PWN ook hout aan biomassacentrales? Zo ja, hoeveel en aan welke centrales? Zo nee, gaat dit in de toekomst mogelijk wel gebeuren?

Antwoord 8:

PWN levert geen hout aan biomassacentrales.

Vraag 9:

Levert een van de dochterondernemingen of organisaties waarmee PWN zaken doet hout aan biomassacentrales? Zo ja, welke dochterondernemingen en/of organisaties? Aan welke centrales leveren zij en hoeveel? Zo nee, gaat dit in de toekomst mogelijk wel gebeuren?

Antwoord 9:

Ook de dochters van PWN leveren geen hout aan biomassacentrales.